

Warszawa, dnia 6 marca 2011 r.

Europa przetestowała dyskryminację w klubach nocnych

Dziś w nocy w Warszawie, ale także w Paryżu, Oslo, Kopenhadze, Sztokholmie, pary białych i odmiennych etnicznie testerów sprawdzały, czy w klubach nocnych występuje zjawisko negatywnej selekcji osób o odmiennym kolorze skóry lub pochodzeniu etnicznym. W Warszawie do trzech z ośmiu testowanych klubów nie wpuszczono biorących udział w akcji czarnoskórych osób.

Noc testów to inicjatywa europejskiej sieci organizacji pozarządowych zajmujących się zwalczaniem dyskryminacji i nierównego traktowania ze względu na kolor skóry i pochodzenie etniczne (EGAM). W ramach akcji, w dwudziestu miastach europejskich o tej samej godzinie pary białych i odmiennych etnicznie testerów sprawdzały, czy w klubach nocnych występuje zjawisko negatywnej selekcji osób o odmiennym kolorze skóry lub pochodzeniu etnicznym. W każdym mieście sprawdzono co najmniej pięć klubów. W Warszawie Instytut Spraw Publicznych, Forum na rzecz Różnorodności Społecznej i Stowarzyszenie Interwencji Prawnej przetestowało osiem klubów.

Dziś w nocy, pomiędzy godziną 23 a 1 specjalnie dobrane i przeszkolone pary białych i czarnoskórych testerów udały się do ośmiu popularnych klubów nocnych znajdujących się w centrum stolicy i selekcyjnych chętnych do wejścia. W każdej grupie osoby zostały zestawione tak, aby były maksymalnie podobne do siebie pod względem wzrostu, budowy ciała i atrakcyjności, a jedyną wyraźną cechą różnicującą był kolor skóry. Wszyscy testerzy byli mężczyznami w wieku między 25-35 lat i wszyscy byli podobnie ubrani: niebieska koszula, ciemny sweter, ciemne spodnie, ciemne eleganckie buty i ciemna kurtka lub płaszcz. Wszyscy testerzy zachowywali się przy próbie wejścia do klubu w niemal identyczny sposób (przywitanie i zapytanie o możliwość wejścia), a przy odmowie prosili o wyjaśnienie jej powodu. W każdym przypadku, do klubu próbowała najpierw wejść para osób o odmiennym kolorze skóry, a następnie para biała. W trzech testowanych klubach w Warszawie wystąpiło zjawisko dyskryminacji.

- Jednej z par Afrykanów powiedziano: " impreza zamknięta" lub "nie da rady", podczas gdy biała para weszła pięć minut później bez chwili wahania ze strony ochroniarzy. Gdyby nie test, to czarna para mogła spokojnie odejść z klubu przekonana, że tego dnia odbywała się tam naprawdę impreza zamknięta. - powiedziała po zakończeniu testów Katarzyna Kubin, prezes Forum na rzecz Różnorodności Społecznej.

Kubin w następujący sposób wyjaśnia powody przyłączenia się Forum na rzecz Różnorodności Społecznej do akcji Noc testów - Jednym z celów, dla których przeprowadzamy testy jest zwrócenie uwagi na fakt, że nierówne traktowanie i dyskryminacja może przejawiać się w różnych sferach życia. Możliwość korzystania z klubów to tylko jeden z wielu obszarów, w którym ludzie należący do mniejszości społecznych ze względu na swoje wyznanie, kolor skóry, pochodzenie etniczne czy narodowe mogą i często są gorzej traktowani.

- Mniejszości etniczne i migranci o odmiennym kolorze skóry doświadczają różnych form dyskryminacji i nierównego traktowania. Opisują je między innymi raporty Instytutu Spraw Publicznych i Helsińskiej

Fundacji Praw Człowieka opublikowane w zeszłym roku. Jednak udowodnienie nierównego traktowania ze względu na przynależność do grupy mniejszościowej jest bardzo trudne i to zarówno w sensie badawczym, jak i prawnym - wyjaśnia dr Kinga Wysieńska z Instytutu Spraw Publicznych. - Staramy się rozwijać i stosować w różnych sferach życia audyty prowadzone za pomocą testów dyskryminacyjnych. Testy takie pozwalają na jednoznaczne rozstrzygnięcie czy dane zachowanie miało charakter dyskryminacyjny. W niektórych krajach np. w Belgii, Francji i na Węgrzech takie rozwiązania są częścią systemu prawnego - dodała dr Wysieńska.

Katarzyna Wencel ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej dodaje: Ofiara dyskryminacji może przed sądem domagać się odszkodowania za nierówne traktowanie, jakiego doświadczyła. Wyniki przeprowadzonego testu dyskryminacyjnego potwierdzające jej zeznania mogą bardzo pomóc, pytanie tylko jak sędziowie zareagują na taki dowód w sprawie? W naszych sądach niewątpliwie będzie to stanowiło novum."

Jak mówi Karolina Malczyk-Rokicińska, pełnomocnik Prezydenta m. st. Warszawy ds. równego traktowania, ubiegła noc pokazała, że jest to metoda skuteczna, dająca obiektywne wyniki i pozwalająca na jednoznaczne rozstrzygnięcie dyskryminującego charakteru danego zachowania.

Przeprowadzone minionej nocy testy były pierwszymi w Polsce testami z udziałem aktorów.

Dalsze informacje:

Organizatorami akcji w Polsce były: Instytut Spraw Publicznych, Forum na rzecz Różnorodności Społecznej i Stowarzyszenie Interwencji Prawnej.

Obserwatorem akcji z ramienia Prezydenta Warszawy była Karolina Malczyk-Rokicińska, Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. Równego Traktowania

Lista krajów, w których przeprowadzono testy:

Hiszpania, Niemcy, Francja, Belgia, Austria, Włochy, Słowacja, Estonia, Węgry, Rumunia, Chorwacja, Serbia, Kosowo, Grecja, Szwecja, Dania, Norwegia, Finlandia, Turcja, Polska.

Kontakt do osób udzielających komentarzy:

- Dr Kinga Wysieńska, Instytut Spraw Publicznych 604 152 837
- Katarzyna Kubin, Prezes Forum na rzecz Różnorodności, 502 261 596
- Karolina Malczyk-Rokicińska, Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. równego traktowania, Tel. 510 205 837
- Katarzyna Wencel, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Tel. 691 260 256

Ogólne informacje na temat testów dyskryminacyjnych:

1. Testy dyskryminacyjne. Charakterystyka techniki i zastosowanie w wybranych krajach, Maryla Koss-Goryszewska, Instytut Spraw Publicznych (<http://www.isp.org.pl/publikacje,1,436.html>);
2. Owoc zatrutego drzewa? Wyniki eksperymentów naturalnych (situation testing) jako dowód w sprawach o dyskryminację Katarzyna Wencel, Instytut Spraw Publicznych (<http://www.isp.org.pl/publikacje,32,435.html>)